

Львівський національний університет імені Івана Франка
(повне найменування вищого навчального закладу)
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
В. о. декана філологічного
факультету
доц. Крохмальний Р. О.

“30” серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми перекладознавства

	(назва навчальної дисципліни)
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська</u> (назва спеціалізації)
факультет	<u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма «Актуальні проблеми перекладознавства» (чеська) для студентів I курсу за спеціальністю 035 Філологія, напрям підготовки 035.035 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська», освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр». – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. – 9 с.

Розробники: **Сорока Ольга Богданівна**, к.ф.н., асистент кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького, **Кравець Ольга Яремівна**, доцент кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол від "30" серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

(підпис) (к.ф.н. Сорока О. Б.)
(прізвище та ініціали)

"30" серпня 2021 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол № 1 від 30.08.2021

"30" серпня 2021 року

Голова

(підпис) (доц. Крохмальний Р. О.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Напрямок підготовки	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 035 Філологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	Спеціалізація 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська	1-й маг	
Індивідуальне завдання		Семестр	
(назва)		2-й	
Загальна кількість годин – 150		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання у 2-у семестрі: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	16 год.	
		Практичні, семінарські	
		32 год.	
		Лабораторні	

		Самостійна робота	
		102 год.	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання у II семестрі – 3 до 1.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “Актуальні проблеми перекладознавства” складається з двох рівноправних і взаємопов'язаних частин – теоретичної і практичної, кожна з яких має власну мету.

Мета першої складової зазначеної навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів з теоретичними основами і проблемами письмового перекладу наукових текстів (НТ), технічних текстів (ТТ), суспільно-політичних текстів (СПТ) та публіцистики, а також у висвітленні системи термінів і понять, що їх використовують в науці про переклад та в перекладацькій практиці.

Мета другої – в залученні студентів до усвідомленої аналітичної та практичної роботи в зазначених галузях перекладознавства та перекладу.

Для досягнення мети навчальної дисципліни “Актуальні проблеми перекладознавства” в процесі її викладання необхідно вирішити такі **завдання**:

- 1) надати інформацію щодо комплексу наук, з яких складається перекладознавство;

- 2) навчити студентів чіткого розуміння проблем і правильного використання термінів і понять теорії письмового перекладу НТ, ТТ, СПТ та публіцистики;
- 3) навчити студентів застосовувати правила перекладу НТ, ТТ, СПТ та публіцистики на практиці: в процесі перекладу текстів, запропонованих викладачем та обраних самостійно;
- 4) розвинути у студентів вміння самостійно спостерігати за реальним процесом перекладу, робити на основі цих спостережень висновки та узагальнення.

У результаті опанування дисципліною студент повинен:

знати:

- правила та особливості письмового перекладу НТ, ТТ, СПТ та публіцистики;
- практичну та наукову проблематику письмового перекладу НТ, ТТ, СПТ та публіцистики.

уміти:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною мовою.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 18. Володіти на високому рівні сербською мовою для здійснення професійної діяльності.

ПРН 19. Володіти технікою письмового та усного перекладу з сербської мови на українську і з української мови на сербську, вміти працювати з текстами різних типів, тематики, стилів та жанрів.

ПРН 20. Уміти обирати оптимальні перекладацькі стратегії та рішення, організувати процес перекладу відповідно до типу, тематики, стилю та жанру тексту мовою оригіналу і способу його оформлення мовою перекладу.

- застосовувати правила та особливості перекладу різних НТ, ТТ, СПТ та публіцистики під час перекладацького процесу;
- обґрунтовувати свої перекладацькі стратегії та рішення;
- застосовувати набуті знання для власних спостережень за реальним процесом перекладу та

самостійних висновків на основі цих спостережень;

- користуватися спеціальною літературою, необхідною для поповнення знань у галузі перекладознавства та навичок у галузі перекладу;

Програма навчальної дисципліни

II семестр

Змістовий модуль 1. Перекладознавство як наука. Спеціальний письмовий переклад. Проблеми письмового перекладу НТ та ТТ. Основні види і форми письмового перекладу НТ та ТТ.

Тема 1. Проблеми повного письмового перекладу НТ, ТТ; загальні вимоги до повного письмового перекладу НТ, ТТ та правила його оформлення.

Тема 2. Проблеми реферативного письмового перекладу НТ, ТТ та правила його оформлення.

Тема 3. Проблеми анотаційного письмового перекладу НТ, ТТ та правила його оформлення. Консультативний переклад та переклад за типом “експрес-інформація”.

Тема 4. Редагування текстів перекладів.

Змістовий модуль 2. Проблеми письмового перекладу СПТ та публіцистики.

Тема 5. Характеристика СПТ та публіцистики. Лексичні особливості СПТ та публіцистики та проблеми їх перекладу.

Тема 6. Характеристика СПТ та публіцистики. Синтаксичні особливості СПТ та публіцистики та проблеми їх передачі при перекладі.

Тема 7. Основні трансформації при перекладі СПТ та публіцистики: компресія та розширення тексту.

Тема 8. Проблеми перекладу газетних та журнальних заголовків.

3. Структура навчальної дисципліни II семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	Лаб	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1												
Тема 1.	19	2	4			13						
Тема 2.	18	2	4			12						
Тема 3.	18	2	4			12						
Тема 4.	18	2	4			12						
Змістовий модуль 2												
Тема 5.	18	2	4			12						
Тема 6.	18	2	4			12						
Тема 7.	18	2	4			12						
Тема 8.	19	2	4			13						
Усього годин	150	16	32			102						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення із запропонованим для перекладу НТ сербською мовою: читання, визначення ознак жанрової приналежності, переклад незнайомої лексики.	4

2	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу НТ із сербської мови українською мовою та навпаки.	4
3	Ознайомлення із запропонованим для перекладу ТТ сербською мовою: читання, визначення ознак жанрової приналежності, переклад незнайомої лексики.	4
4	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу ТТ із сербської мови українською мовою та навпаки.	4
5	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення перекладу реферативного та анотаційного перекладів запропонованого студентам тексту з сербської мови українською мовою та навпаки.	4
6	Визначення ознак жанрової приналежності обраного студентами СПТ сербською мовою, переклад незнайомої лексики.	4
7	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу СПТ із сербської мови українською мовою та навпаки.	4
8	Аналіз перекладу українською мовою сербського НТ/ТТ/СПТ, виконаного іншим перекладачем, на основі набутих студентом знань та вмій.	4
	Разом	32

4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення із запропонованим для перекладу НТ сербською мовою: читання, визначення ознак жанрової приналежності, переклад незнайомої лексики.	13
2	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу НТ з сербської мови українською мовою та навпаки.	13
3	Ознайомлення із запропонованим для перекладу ТТ сербською мовою: читання, визначення ознак жанрової приналежності, переклад незнайомої лексики.	13
4	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу ТТ з сербської мови українською мовою та навпаки.	13
5	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення перекладу реферативного та анотаційного перекладів запропонованого студентам тексту з сербської мови українською мовою та навпаки.	13
6	Визначення ознак жанрової приналежності обраного студентами СПТ сербською мовою, переклад незнайомої лексики.	11
7	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу СПТ з сербської мови українською мовою та навпаки.	13
8	Аналіз перекладу СПТ/публіцистики, виконаного іншим перекладачем, на основі набутих студентом знань та вмій.	13
	Разом	102

5. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: лекція, бесіда, розповідь, дискусія, демонстрація, ілюстрація, метод спостереження, метод аналізу, частково-пошуковий метод, порівняльний метод, інтерактивні методи, створення ситуацій зацікавленості. Під час практичних занять студенти аналізують власні переклади та

переклади, здійснені одногрупниками, обговорюють їх перекладацькі стратегії та рішення; вправляються у перекладі з сербської мови українською та навпаки, обговорюють проблемні уривки, дискутують, приймають рішення щодо перекладу певних проблемних чи дискусійних уривків.

6. Методи контролю

Контроль успішності студентів включає поточний контроль за виконанням самостійної роботи та практичних завдань. Підсумкове оцінювання виконання самостійної роботи та інших видів роботи проводиться за 100-бальною шкалою.

7. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота								Іспит 50	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					100
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8		
4	7	7	7	7	7	7	4		

Критерії оцінювання успішності студентів: Критерії оцінювання успішності студентів: оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступною системою: індивідуальні письмові завдання 18, усне опитування за темами практичних занять 2 бали; екзамен (опитування в усній формі, що стосується тем, висвітлених під час лекційних занять) – 50 балів.

8. Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
			Екзамен, диференційований залік		Залік
A	Відмінно	90 – 100	Відмінно	5	Зараховано
B	Дуже добре	81 – 89	Добре	4	
C	Добре	71 – 80	Задовільно	3	
D	Задовільно	61 – 70			
E	Достатньо	51 – 60			
FX (F)	Незадовільно	0 – 50	Незадовільно	2	Не зараховано

Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквиумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни складається з:

– програми навчальної дисципліни «Актуальні проблеми перекладознавства»

- силабусу навчальної дисципліни «Актуальні проблеми перекладознавства» із планом лекційних та практичних занять
- підручників відповідно до програми навчальної дисципліни та конспекту лекцій, викладеному у презентаціях
- навчальних посібників
- навчального контенту (завдань для практичних занять, мультимедійних презентацій тощо, призначених для супроводу навчального процесу)
- засобів діагностики для поточного та семестрового контролю результатів навчання та критеріїв оцінювання
- завдань для проведення контрольних робіт з НД та критеріїв оцінювання рівня підготовки здобувачів освіти другого (магістерського) рівня для проведення акредитації спеціальності
- навчальних завдань для індивідуальної письмової роботи
- наукових, технічних, суспільно-політичних текстів та публіцистики сербською та українською мовами
- сербсько-українські словники та українсько-сербські словники

11. Рекомендована література

Базова:

1. Актуальні питання перекладу: міжмовний і міжкультурний вимір. Колективна монографія. Ред. Алла Архангельська. Оломоуц : Університет ім. Ф. Палацького, 2014. – 218 с.
2. Адрієнко Л. О. Науково-технічний переклад: конспект лекцій і дидактичний матеріал для студентів лінгвістичних спеціальностей / Л. О. Андрієнко. – Черкаси : ЧДТУ, 2002. – 92 с.
3. Вступ до перекладознавства: навч. посіб. /А. Г. Гудманян, А. В. Сітко, Г. Г. Єнчева. – Вінниця: Нова Кн., 2017. – 295 с.
4. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга, 2006. – 592 с.
5. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. Київ: Фірма «Інкос», 2002. 317 с.
6. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник Посібник. Київ: Юніверс, 2002. – 280 с.
7. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2008. – 512 с.
8. Основи теорії редагування перекладів : конспект лекцій / Укладач : Ребрій О. В. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 88 с.
9. Литвин І. М. Перекладознавство. Науковий посібник. – Черкаси: Видавництво Ю. А. Чабаненка, 2013. – 288 с.
10. Ivir V. Teorija i tehnike prevodenja. – Novi Sad, 1984. 168 s.
11. Korunets I.V. Theory and practice of translation. – Vinnytsya: Nova Knyha Publishers, 2001. – 448 p.

Допоміжна:

12. Биданцева М. Г. Прагматичні проблеми перекладу суспільно-політичного тексту з англійської мови на українську. Збірник наукових праць з гуманітарних дисциплін «Славута». 2014. № 8. – С. 17–22.
13. Зиборова, Г.М. Трудности перевода общественно-политического текста с английского на русский / Г.М. Зиборова. – М.: Росспэн, 2000. – 228 с.
14. Зленко А. М. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін / А. М. Зленко. - Х. : Фоліо, 2003. - 559 с.
15. Партико З.В. Загальне редагування: нормативні основи. – Львів: ВФ Афіша, 2006. – 416 с.
16. Андрић Иво. Преводилачка свечка Нови Сад, 1994. 181 с.
17. Pavlović V. O prevodilaštvu i prevodiocima. Beograd, 2000.
18. Pavlović N. Uvod u teorije prevodenja / Nataša Pavlović. – Zagreb: Leykam international. – 2015. – 351.
19. Translation in practice: a symposium / edited by Gill Paul. – 1st ed. Dalkey Archive Press, 2009. – 88 p.
20. Sibinović M. Original i prevod. Beograd, 1979. 192 s.
21. Teorija i poetika prevodenja (priredio Ljubiša Rajić) – Prosvet, Beograd, 1981. 283 s.
22. Vidić J. Prevod stručnog i naučnog teksta u svetlu interpretativne teorije prevodenja

Словники:

23. Короткий українсько-сербський словник сполучності слів. Навчальний словник / Айдачич Д. Білоног Ю. – ВПУ «Київський університет», 2005 – 126 с.
24. Сербсько-український словник лінгвістичної термінології /Паламарчук О. Л. у співавт. – К., 2009.
25. Українсько-сербський тематичний словник. – Ukrajinsko/srpski tematski rečnik /Людмила Васильєва, Богдан Сокіл. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 350 с.
26. Српско-українски, украјинско-српски речник (Жарко Васић, Београд: Merkur – sv, 2005. – 602 с.

Інформаційні ресурси

Вивчення дисципліни студентами передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси, у тому числі Internet джерела та комунікацію з носіями мови, яку вони вивчають.

1. Форум перекладачів у Львові <https://www.facebook.com/lvivtranslatorsforum/>
2. komunikacijaikultura.org